Rechts en links ingehaald

Verschenen in de Automatisering Gids van 12 oktober 2007

De ICT-branche is jong en aan voortdurende veranderingen onderhevig. Methoden en technieken die vandaag 'state of the art' zijn, zijn binnen korte tijd alweer verouderd. Waar tot voor kort kostbaar maatwerk nodig was, kan nu gekozen worden voor goedkopere of zelfs gratis standaard software. In een nog hoger tempo komen en verdwijnen aanbieders in de sector, die geen echte drempels kent voor toetreding. Met name de ontwikkeling van internettoepassingen illustreert dat treffend. Letterlijk honderden nieuwe ICT-aanbieders overstromen de markt met aanbiedingen voor het bouwen van webtoepassingen en veelbelovende systemen voor handel via het internet. In de afgelopen jaren is de internetwereld compleet veranderd.

Dat concludeerde ook een koepelorganisatie die enkele jaren geleden besloot om voor haar leden een webportal te ontwikkelen voor onderlinge communicatie, het raadplegen van allerlei informatiebronnen en het informeren van het publiek over diensten van de beroepsgroep. De besluitvorming had nogal wat voeten in de aarde gehad, zoals dat gaat bij koepelorganisaties met een kritische achterban en bestuurders die geen specifieke affiniteit hebben met ICT. Er werd een externe projectmanager ingehuurd, die alles wist van ICT en veel connecties had in die wereld. Hem werd op het hart gedrukt om vooral risico’s te mijden en te sturen op kwaliteit. De functionele eisen en wensen waren gedetailleerd beschreven en er werd niet beknibbeld op het budget. De projectmanager was dan ook buitengewoon ingenomen met deze klus.

Voor de ontwikkeling van de software schakelde de projectleider een vroegere collega in, die kort daarvoor voor zichzelf begonnen was. Die ging aan de slag om aan de hand van het programma van eisen de nodige programmatuur te ontwikkelen. Dat bleek echter een stuk lastiger dan verwacht en het project begon al snel ernstig uit te lopen. Toen er bij het testen fouten aan het licht kwamen die in een eerder stadium al waren hersteld, begon de relatie tussen de projectleider en zijn vroegere collega, te bekoelen. Hij had hem lang de hand boven het hoofd gehouden, maar wat er geleverd werd, was ver onder de maat. Bovendien was dat in veel geval maatwerkprogrammatuur voor functionaliteit die inmiddels ook als open source programmatuur beschikbaar kwam. Die werkte niet alleen prima, maar was bovendien gratis. Door de steeds verder oplopende vertraging werd het project links en rechts ingehaald door de marktontwikkeling.

De projectleider legde het probleem voor aan de voorzitter van de organisatie en adviseerde om het project met aan andere leverancier en een andere aanpak binnen een half jaar over te doen. Tegen spectaculair lagere kosten, met open source software.

Tot zijn verrassing werd het voorstel niet met enthousiasme ontvangen, want alhoewel hij vanuit zijn perspectief volkomen gelijk had, zadelde hij de voorzitter op met een bestuurlijk probleem. Die zou immers aan zijn achterban uit moeten leggen, dat het project op de klippen gelopen was, dat het nog eens een halfjaar langer zou gaan duren en dat de gedane investering zou moeten worden afgeboekt, omdat er bij de eerste softwarebouwer niets te halen viel. Dat bedrijf was inmiddels zo goed als failliet. De projectleider werd de laan uitgestuurd en kon zo als zondebok fungeren. De voorzitter mocht blijven, want tot zijn verrassing bleek zijn achterban heel behoorlijk op de hoogte te zijn van de snelle

marktontwikkeling en waren zij veel minder verrast, dan de voorzitter vreesde.

Ben Slijk